

ହୋଟିଫ୍ ଗାମନ୍

ବନାମ

ଶିକ୍ଷ ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ।

[ପି. ବି. ଗଜେନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର, ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, କେ. ଏନ୍. ଖାଣ୍ଡୋ ଏବଂ କେ. ସି. ଦାସ, ଗୁପ୍ତା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ]

ଶିକ୍ଷ ବିବାଦ – ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଯୋଡ଼ିବା ଏବଂ ସମନ କରିବା – ବିଚାରାଳୟ ପ୍ରେରଣ - ଔଦ୍ୟୋଗିକ ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣର କ୍ଷମତା – ମୂଲ୍ୟାୟନ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ - ଶ୍ରମିକଙ୍କ ଦାବି ପଠାଏ କରିବା ଦାୟିତ୍ୱ କାହାର - ନିୟୁତ୍ତିଦାତା କିଏ - ବିବାଦ, ତାହା ଭିନ୍ନ ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରେ – ଶିକ୍ଷ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ, 1947 (1947ର 14), ଧାରା, 10, 18 ।

ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା, ଏହାର ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଶିକ୍ଷ ବିବାଦର ବିଚାରାଳୟ ପ୍ରେରଣ ହେବା ପରେ, ଶିକ୍ଷ ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କେବଳ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଏହାର ଶ୍ରମିକ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ନୁହେଁ ବରଂ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଷ୍ଟିଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍‌କୁ ମଧ୍ୟ ସୂଚନା ଜାରି କରିଥିଲେ । ଏହା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ କରାଯାଇଥିଲା କାରଣ ସରକାରଙ୍କ ଅଧିକାର ଏକ ନକଲ ଯେଉଁଥିରେ ବିଚାରାଳୟ ପ୍ରେରଣ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ରହିଥିଲା, ତାହା ଉକ୍ତ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଷ୍ଟିଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍‌କୁ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଷ୍ଟିଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ହାଜର ହୋଇ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲା ଯେ ଏହି ବିବାଦ ନିମନ୍ତେ ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ଆଗ୍ରହୀ ନଥିଲା ଏବଂ ବିଚାରାଳୟ ପ୍ରେରଣ ପାଇଁ ଏକ ପକ୍ଷଭାବେ ଯୋଡ଼ାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଆବେଦନକାରୀ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ସମୟରେ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଷ୍ଟିଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ସମାନ ଥିଲା, ଏବଂ ଯେଉଁ ତଥ୍ୟଭିତ୍ତିକ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ତାହା ଉକ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ବିଚାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଏହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏହି ମାମଲାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବେ; ଇତି ମଧ୍ୟରେ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଷ୍ଟିଲ୍ କୁ ଗୁଣବତ୍ତା ଆଧାରରେ ପ୍ରସଙ୍ଗର ଶୁଣାଣି ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ରହିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀ, ଯିଏ ଏହି ଆଦେଶରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଥିଲେ, ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ସ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଥିଲେ, କାରଣ ସେ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଷ୍ଟିଲ୍‌କୁ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଏକ ପକ୍ଷ ଭାବରେ ସାମିଲ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଚାହୁଁଥିଲେ । ଶିକ୍ଷ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ 18 (3)(b) ଅନୁଯାୟୀ ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିନଥିବାରୁ ଏହି ଆବେଦନ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନରେ:

ବିଚାର କରିଛନ୍ତି : (i) ଧାରା 18 (b) ମୂଳତଃ ଯେପରି ରହିଛି, ଏହା ପ୍ରତିପାଦିତ କରେ ଯେ ଶିକ୍ଷ ବିବାଦର ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ହାଜର ହେବାକୁ ଡକାଇବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣଙ୍କର ଏକ ଅବ୍ୟକ୍ତ କ୍ଷମତା ଥିଲା ।

(ii) ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିବାଦର କେତେକ ବିଷୟ ବିଚାର ପାଇଁ ଶିକ୍ଷ ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଯାଇଛି, ଉକ୍ତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ ଏହା ଆନୁସଙ୍ଗିକ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବିଚାର କରିପାରିବ ଏବଂ ଶିକ୍ଷ ବିବାଦର ପକ୍ଷଗଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ହାଜର ହେବା ଅପେକ୍ଷା ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ଯେ କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେଉଁମାନେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଯୋଗ ଦେଇନାହାଁନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ଏହା ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯିବା ଉଚିତ, ଏହା ଧାରା 18 (3)(b) ଅନୁଯାୟୀ ଯେପରି ଏହା ବର୍ତ୍ତମାନ ରହିଛି ସେହି ସପକ୍ଷରେ ଏକ ଆଦେଶ ଦେବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରେ ।

(iii) ଯଦି ଏହା ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରାଏ ଯେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ଏହିପରି ବିବାଦରେ ଆଗ୍ରହୀ କିମ୍ବା ପ୍ରଭାବିତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି, ଧାରା 10 (5) ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପଯୁକ୍ତ ସରକାରଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ଗୋଷ୍ଠୀ କିମ୍ବା ସମାନ ପ୍ରକୃତିର ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ବର୍ତ୍ତକୁ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ପାଇଁ ଯୋଡ଼ିବାକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିଛି । ଉପଯୁକ୍ତ ସରକାର ସେମାନଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ପାଇଁ ଯୋଗ କରିପାରିବେ ଯେତେବେଳେ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ପାଇଁ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଭାବରେ କରାଯାଇଥାଏ କିମ୍ବା ଉକ୍ତ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଜାରି ରହିଥିବା ସମୟରେ; କିନ୍ତୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣିତ ଦାଖଲ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଏହିପରି ସାମିଲ କରାଯାଇପାରିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ, ଯଦି ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ପାଇଁ ସାମିଲ କରାଯାଏ, ତେବେ ଶିକ୍ଷା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଧାରା 18 (3)(b) ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ସେମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ହାଜର ହେବାକୁ ସମନ ଜାରି କରିପାରିବେ ।

(iv) ଧାରା 18 (3) (b) ରେ ଥିବା ବସ୍ତୁଗତ ଶିକ୍ଷାଗୁଡ଼ିକ ମୂଳତଃ ଧାରା 18 (b) ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଭଳି ସମାନ, ଏବଂ ତେଣୁ, ଧାରା 18 (b) ଅଧୀନରେ ଶିକ୍ଷା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରୁଥିବା ସୂଚିତ କ୍ଷମତା ବର୍ତ୍ତମାନ ଧାରା 18 (3) (b) ଅଧୀନରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ । ଯଦି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଭାବନ୍ତି ଯେ ଯେଉଁ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଏହାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ହାଜର ହେବାକୁ ସମନ କରାଯାଇଥିଲା ସେମାନଙ୍କୁ ଉଚିତ କାରଣ ବିନା ସମନ କରାଯାଇଥିଲା, ତେବେ ଏହା ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିଜର ମତ ଅଭିଲିଖିତ କରିପାରିବେ ଏବଂ ତା 'ପରେ ଏହା ଯେଉଁ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣିତ ଘୋଷଣା କରିବେ ତାହା ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହେବ ନାହିଁ ।

(v) ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ଆଦେଶରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିବା ବିବାଦ ବ୍ୟତୀତ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଯାହା ବିଚାର କରିପାରିବ, ତାହା କେବଳ ଉକ୍ତ ବିବାଦଗୁଡ଼ିକର ଆନୁସଙ୍ଗିକ ବିଷୟ ଏବଂ ଯାହା ଧାରା 18 (3) (b) ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର ସୂଚିତ କ୍ଷମତାକୁ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଏହା ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ପାଇଁ ସାମିଲ କରିବାର ସୂଚିତ କ୍ଷମତା ଉପରେ ସ୍ଵାଭାବିକ ଭାବରେ କିଛି ସ୍ପଷ୍ଟ ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥାଏ । ଯଦି ଶିକ୍ଷା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ଆଦେଶରେ ନାମିତ ଏକ ପକ୍ଷ ନିୟୁକ୍ତିଦାତା କିମ୍ବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସ୍ଵାର୍ଥକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଭାବରେ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ଵ କରେ ନାହିଁ, ତେବେ ଏହା ଏହିପରି ସ୍ଵାର୍ଥର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ଵ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଯୋଗଦାନକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରନ୍ତି । ସେହିପରି ଯଦି ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ସଂଘ ସମସ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ଵ କରେ ନାହିଁ, ତେବେ ଅନ୍ୟ ସଂଘଗୁଡ଼ିକୁ ସାମିଲ କରିବାକୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଯେପରି ଆବଶ୍ୟକ ମନେ କରନ୍ତି ସେହିପରି ଏହା ଉନ୍ମୁକ୍ତ ରହିଥାଏ । ନ୍ୟାୟ ବିଚାରକୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ପକ୍ଷକୁ ଯୋଗ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ କି? ଏହି ପରୀକ୍ଷଣ ସର୍ବଦା ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ପରୀକ୍ଷଣକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସାମିଲ କରିବାର ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ନିହିତ କ୍ଷମତା ସୀମିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ମାଡ୍ରାସ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ଟ୍ରାନ୍ସମିସନ୍ (1904) ଲିମିଟେଡ୍ ର ବନ୍ଧକ ଗ୍ରହଣୀତା ରଣପତ୍ର ଧାରକଙ୍କ ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ଵାରା ନିୟୁକ୍ତ ତତ୍ତ୍ଵାବଧାୟକ ପି. ଜି. ବ୍ରହ୍ମ ବନାମ ଶିକ୍ଷା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ମାଡ୍ରାସ, A.I.R. 1954 Mad. 369, ରାଧାକୃଷ୍ଣ ମିଲ୍ଲ ଲିମିଟେଡ୍, ପାଲାନାଡୁ, କୋଏମ୍ବାଟୁର ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଶିକ୍ଷା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, ମାଡ୍ରାସ, A.I.R. 1954 Mad. 606 ଏବଂ ଅନିଲ କୁମାର ଉପାଧ୍ୟାୟ ବନାମ ପି. କେ. ସରକାର, A.I.R., 1961 Cal. 60, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

(vi) ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ ଷ୍ଟିଲ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତିର ଫଳସ୍ଵରୂପ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦାବି ପରିଶୋଧ କରିବାର ଦାୟିତ୍ଵ କାହା ଉପରେ ରହିବ, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ ବିବାଦ ସୃଷ୍ଟି କରେ ଏବଂ ବିଚାର ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କୁ ପଠାଯାଇଥିବା ଏପରି ବିବାଦ ଶିକ୍ଷା ବିବାଦ ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ ହେବ ।

(vii) ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଷ୍ଟିଲ ମଧ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତିଦାତା କିଏ ବୋଲି ପ୍ରଶ୍ନ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବାଦ ଏବଂ ଏହାକୁ କୌଣସି ଅର୍ଥରେ ଆନୁସଙ୍ଗିକ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯେଉଁଠାରେ ଉପଯୁକ୍ତ ସରକାର ଚାହାଁନ୍ତି ଯେ ନିଯୁକ୍ତିଦାତା କିଏ ସେ ବିଷୟରେ ପ୍ରଶ୍ନ ସ୍ଥିର କରାଯିବା ଉଚିତ, ଏହା ସାଧାରଣତଃ ବ୍ୟାପକ ଶବ୍ଦରେ ଏକ ବିଚାରାଧିକାର ପ୍ରେରଣ ଦେଇଥାଆନ୍ତି ଏବଂ ନିଯୁକ୍ତିଦାତା ବୋଲି ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଏହି ବିଚାରାଧିକାର ପାଇଁ ପକ୍ଷ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥାଆନ୍ତି ।

ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 611/1963 । O.J.C. ସଂଖ୍ୟା 128/1961 ରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଜାନୁଆରୀ 10, 1962 ର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏମ୍. ସି. ଚାଟାର୍ଜୀ, ଜି. ନାରାୟଣସ୍ୱାମୀ, ଜେ. ବି. ଦାଦାଚାଞ୍ଜି, ଓ. ସି. ମାଥୁର ଏବଂ ରବିନ୍ଦର ନାରାୟଣ ।

ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ପାଇଁ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ଶର୍ମା

ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 3 ପାଇଁ ଏସ୍. ଜି. ଗୁପ୍ତେ, ଅତିରିକ୍ତ ସଲିସିଟର୍-ଜେନେରାଲ୍, ଜି. ବି. ପାଲ ଏବଂ ଆର୍. ଏଚ୍. ଦେହବର ।

ଏପ୍ରିଲ 1, 1964 ତାରିଖରେ ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଆବେଦନ ସ୍ପଷ୍ଟ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଆମ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ଯେଉଁ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ତାପନ କରେ ତାହା ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ 1947 (ସଂଖ୍ୟା 14/1947) (ଏହାପରେ 'ଅଧିନିୟମ' କୁହାଯାଏ) ର ଧାରା 18(3)(b)ର ଅଭିପ୍ରାୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଟେ । ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଏହିପରି ଭାବରେ ଆସୁଛି । ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ରାଉରକେଲା ଶ୍ରମିକ ସଂଘ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଥିବା ଏହାର କର୍ମଚାରୀ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବୋନସ ପ୍ରଦାନକୁ ନେଇ ଏକ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । ଏହି ବିବାଦକୁ ନଭେମ୍ବର 14, 1960 ତାରିଖରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟାଳୟକରଣକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଳୟକରଣ ଦ୍ୱାରା ବିଚାରାଧିକାର ପ୍ରେରଣ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ପରେ, ଏହା ନଭେମ୍ବର 17, 1960 ରେ ଏକ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଥିଲେ ଯେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ବିଚାରାଧିକାର ପ୍ରେରଣ ସୁଚନା ଜାରି କରାଯିବା ଉଚିତ । ଏହି ଆଦେଶକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟକରଣର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କେବଳ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ନୁହେଁ, ବରଂ ମେସର୍ସ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଷ୍ଟିଲ ଲିମିଟେଡର ଉପ ମହା ପରିଚାଳକଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସୁଚନା ଜାରି କରିଥିଲେ । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟଭାବରେ କରାଯାଇଥିଲା କାରଣ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅଧିକାରୀ ଏକ ନକଲ ଯେଉଁଥିରେ ବିଚାରାଧିକାର ପ୍ରେରଣ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ରହିଥିଲା, ଉକ୍ତ ଉପ ମହା ପ୍ରବନ୍ଧକଙ୍କୁ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଳୟକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ହୋଇଥିବା ସୁଚନା ପରେ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଷ୍ଟିଲ ଲିମିଟେଡର ଉପ ମହା ପ୍ରବନ୍ଧକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା, ସେ ନ୍ୟାୟାଳୟକରଣଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ହାଜର ହୋଇ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ଯେ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଷ୍ଟିଲ ଲିମିଟେଡ ଏହି ବିବାଦରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ଆଗ୍ରହୀ ନୁହେଁ ଏବଂ ବିଚାରାଧିକାର ପ୍ରେରଣ ପାଇଁ ଏକ ପକ୍ଷ ଭାବରେ ସାମିଲ କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

ଏହି ସମୟରେ, ଆବେଦନକାରୀ ମାର୍ଚ୍ଚ 21, 1961ରେ ନ୍ୟାୟାଳୟକରଣଙ୍କ ନିକଟରେ ଏକ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ନ୍ୟାୟାଳୟକରଣଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ବିଚାରାଧୀନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ମେସର୍ସ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଷ୍ଟିଲ ଲିମିଟେଡ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କର ସ୍ୱାର୍ଥ ସମାନ ଥିଲା, ଏବଂ ତେଣୁ ମେସର୍ସ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଷ୍ଟିଲ ଲିମିଟେଡକୁ ଏହାର ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ବିଚାରାଧିକାର ପ୍ରେରଣ ପାଇଁ ଏକ ପକ୍ଷ ଭାବରେ ସାମିଲ କରାଯିବା ଉଚିତ । ଏହି ଆବେଦନରେ ଆବେଦନକାରୀ ଅଭିଯୋଗ

କରିଛନ୍ତି ଯେ ମେସର୍ସ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଷ୍ଟିଲ ଲିମିଟେଡ ଏକ ଆବଶ୍ୟକ ପକ୍ଷ ଥିଲା, କାରଣ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ପ୍ରମାଣିତ ହେବାକୁ ଥିବା ବସ୍ତୁଗତ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକ ଉଚ୍ଚ ବିଷୟ ସହିତ ଥିଲା ଏବଂ ବାସ୍ତବରେ, ଉଚ୍ଚ ବିଷୟକୁ ଏକ ପକ୍ଷ ଭାବରେ ଯୋଗ ନଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନଗତ ତଦନ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ନାହିଁ । ଏହା ପରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ମେସର୍ସ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଷ୍ଟିଲ ଲିମିଟେଡରେ ଏକ ପକ୍ଷ ଭାବରେ ଯୋଗଦେବା ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ବିଚାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବେ । ଇତି ମଧ୍ୟରେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ମେସର୍ସ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଷ୍ଟିଲ ଲିମିଟେଡକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଯାହା ତାଙ୍କୁ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନାର ଜବାବରେ ହାଜର ହୋଇଥିଲେ, ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ପାଇଁ ଶୁଣାଣି ସମୟରେ ସେ ଉପସ୍ଥିତ ରହିବା ଉଚିତ୍ ।

ଏହି ଆଦେଶ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିନଥିଲା, କାରଣ ଏହା ମେସର୍ସ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଷ୍ଟିଲ ଲିମିଟେଡକୁ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ପାଇଁ ଏକ ପକ୍ଷ ଭାବରେ ଯୋଡ଼ିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଠାରୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଚାହୁଁଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀ ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 226 ଅନୁଯାୟୀ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ଯେ ଏହି ମାମଲାର ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ମନା କରିଥିବା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ବାତିଲ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ଏବଂ ମେସର୍ସ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଷ୍ଟିଲ ଲିମିଟେଡକୁ ଏକ ପକ୍ଷ ଭାବରେ ଯୋଡ଼ାଯିବା ଉଚିତ୍ । ତେବେ ଏହି ରିଟ୍ ଆବେଦନ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା, କାରଣ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ଅପରିପକ୍ଵ ବୋଲି ମତ ରଖିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଥିଲେ ଯେ ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିନିୟମ 18 (3)(b) ଅନୁଯାୟୀ ରୂଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିନାହିଁ, ଏବଂ ତେଣୁ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦର ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ କୌଣସି ମତ ପ୍ରକାଶ ନକରି, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଅକ୍ଷମ ବୋଲି ବିବେଚନା କରିଥିଲେ କାରଣ ଏହା ଅପରିପକ୍ଵ ଥିଲା । ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ବିରୁଦ୍ଧରେ, ଆବେଦନକାରୀ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ଵାରା ଏହି ଅଦାଲତକୁ ଆସିଛନ୍ତି; ଏବଂ ତାଙ୍କ ତରଫରୁ, ଶ୍ରୀ ଚାଟାର୍ଜୀ ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଏକ ପକ୍ଷ ଯୋଡ଼ିବାର ଅଧିକାର ଅଛି ଏବଂ ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ, ମେସର୍ସ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଷ୍ଟିଲ ଲିମିଟେଡ୍ କୁ ଏକ ଆବଶ୍ୟକ ପକ୍ଷ ଭାବରେ ଯୋଡ଼ାଯିବା ଉଚିତ୍ । ଏହିପରି ଭାବରେ ଆମ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ଯେଉଁ ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁଛି ତାହା ହେଉଛି ଅଧିନିୟମ 18 (3) (b) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ପରିସର ଏବଂ ପ୍ରଭାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ।

ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ମୁକାବିଲା କରିବା ସମୟରେ, ଅଧିନିୟମ 18 (b) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯେହେତୁ ଏହା ପ୍ରଥମେ ଅଧିନିୟମିତ ହୋଇଥିଲା, ଏବଂ ତା 'ପରେ ଧାରା 18 (3) (b) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ରହିଛି । ମୂଳ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ, ଧାରା 18ରେ ଚାରୋଟି ଖଣ୍ଡ (a), (b), (c) ଏବଂ (d) ରହିଥିଲା । ଧାରା (a) ଏବଂ (b) ସହିତ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନରେ ଆମେ ସମ୍ବନ୍ଧିତ । ଧାରା 18 (a) ଏବଂ (b) କୁ ଏହିପରି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରେ:-

"ଏକ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଆପୋଷ ମିଳାମିଶା ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମୟରେ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ମିଳାମିଶା କିମ୍ବା ଉପଯୁକ୍ତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଧାରା 15ର ଉପଧାରା (2) ଅନୁଯାୟୀ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ବୋଲି ଘୋଷିତ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏଥିପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହେବ:

- (a) ଶିଳ୍ପ ବିବାଦର ସମସ୍ତ ପକ୍ଷ;

(b) ବିବାହର ପକ୍ଷ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ହାଜର ହେବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ପକ୍ଷକୁ ଡକାଯାଏ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀଙ୍କର ବୋର୍ଡ, ମାମଲା ଯାହା ବିଚାର ହୋଇଥାଉ ସଠିକ କାରଣ ବିନା ସେମାନଙ୍କୁ ଡକାଯାଇଥିଲା ବୋଲି ମତ ଅଭିଲିଖିତ କରନ୍ତି ।

ପ୍ରଥମ ପ୍ରଶ୍ନ ଯାହା ଆମକୁ ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ତାହା ହେଉଛି ଧାରା 18 (b), ଯାହା ସେତେବେଳେ ଥିଲା, ଶିଳ୍ପ ବିବାହରେ ପକ୍ଷ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ପକ୍ଷ ଭାବରେ ଯୋଡ଼ିବାକୁ ଏକ ନିହିତ ଅଧିକାର ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀଙ୍କୁ ସ୍ୱତଃସିଦ୍ଧ କରିଥିଲା କି? ଏହା ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯିବ ଯେ ଖଣ୍ଡ (a) ଶିଳ୍ପ ବିବାହର ସମସ୍ତ ପକ୍ଷକୁ ସୂଚିତ କରେ, ଯେତେବେଳେ କି ଖଣ୍ଡ (b) ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ପକ୍ଷକୁ ହାଜର ହେବାକୁ ଡକାଏ । "ଅନ୍ୟ" ଶବ୍ଦଟି ସୁରାଭୁକ୍ତି ଯେ ଯେଉଁ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଖଣ୍ଡ (b) ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି, ସେମାନେ ଖଣ୍ଡ (a) ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶିଳ୍ପ ବିବାହର ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ସହିତ ସମାନ ନୁହଁନ୍ତି । ଅଧିକାରୀ ଧାରା 2 (k) ଏକ 'ଶିଳ୍ପ ବିବାହ'ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଥାଏ, ଯାହାର ଅର୍ଥ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତିଦାତା ଏବଂ ଶ୍ରମିକ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା କୌଣସି ବିବାହ କିମ୍ବା ମନୋମାଳିନିତା; ଯାହାଦ୍ୱାରା ଖଣ୍ଡ (a) ଅଧୀନରେ ଶିଳ୍ପ ବିବାହରେ ଥିବା ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଧାରା 2 (k) ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିବା ପରି ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ବୁଝାଇବ ଯେଉଁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାହ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି ଏବଂ ସେହିପରି, ଖଣ୍ଡ (b) ବିବାହରେ ପ୍ରକୃତ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବେ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟକୁ ମନନ କରିଥାଏ ଯାହା ଧାରା 10 ଅଧୀନରେ ସୂଚିତ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଅଟେ । ତେଣୁ, ଖଣ୍ଡ 18 (b) ଶିଳ୍ପ ବିବାହର ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଡକାଯାଇପାରିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଥିବା ପରି ମନେହୁଏ ।

ତାହା ଆମକୁ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଆଡ଼କୁ ନେଇଯାଏ ଯେ ଏହି ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ କିଏ ଡାକି ପାରିବ ? ଅଧିକାରୀ 11 (3), ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରେ ଯେ ଅନ୍ୟ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଖଣ୍ଡ (a) ରୁ (d) ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଷୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମକଦ୍ଦମାର ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ, ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀ ସେହି ସମାନ କ୍ଷମତା ରହିବ ଯାହା ଦେଖାଯାଏ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ସଂହିତା ଅଧୀନରେ ଏକ ଦେଖାଯାଏ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥାଏ; ଖଣ୍ଡ (a) କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିକୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରିବା ଏବଂ ଶପଥରେ ତାଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବା; ଖଣ୍ଡ (b)ରେ ଦସ୍ତାବିଜ ଏବଂ ଭୌତିକ ବସ୍ତୁ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ କରିବାର କ୍ଷମତା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ହୋଇଛି ; ଖଣ୍ଡ (c) ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ କମିଶନ ଜାରି କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ରହିଛି; ଏବଂ ଖଣ୍ଡ (d) ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହୋଇପାରେ । ତେଣୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଏକ ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀ ସମ୍ମୁଖରେ ବିଚାରାଧୀନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଏକ ପକ୍ଷକୁ ଯୋଡ଼ିବାର କ୍ଷମତା ଯାହା ଦେଖାଯାଏ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା ଆଦେଶ 0.1 ର ନିୟମ 10 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ଯାହା ଧାରା 11 (3) ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ, ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଧାରା ନାହିଁ ଯାହା ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଏପରି କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ । ତେଣୁ, ଯଦି ଧାରା 18 (b) କୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରାଯାଏ, ଯେ ଶିଳ୍ପ ବିବାହର ପକ୍ଷ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଡକାଯାଇପାରିବ, ତେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ଡକାଯାଇବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ, ଏବଂ ଏହା ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ଭାବରେ ସୂଚିତ କରେ ଯେ ଧାରା 18 (b) ନିଜେ କ୍ଷମତାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ଧାରା 10କୁ ଯାହା ସେତେବେଳେ ଥିଲା ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଧାରା 10 (i) ରେ ତିନୋଟି ଖଣ୍ଡ ରହିଥିଲା ଯାହା ଏହିପରି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଏ:-

"ଯଦି କୌଣସି ଶିଳ୍ପ ବିବାହ ବିଦ୍ୟମାନ ଥାଏ କିମ୍ବା ଆଶଙ୍କା କରାଯାଏ, ଉପଯୁକ୍ତ ସରକାର ଲିଖିତ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା କରିପାରିବେ:

- (a) ବିବାଦର ସମାଧାନକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା ପାଇଁ ଏହାକୁ ଏକ ବୋର୍ଡକୁ ପଠାନ୍ତୁ; କିମ୍ବା
- (b) ବିବାଦ ସହିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ମନେହେଉଥିବା କୌଣସି ବିଷୟକୁ ତଦନ୍ତ ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଇବା; କିମ୍ବା
- (c) ବିବାଦକୁ ବିଚାର ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ପଠାଇବା ।

ଏହା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଧାରା 10 (i) (c) ବିବାଦକୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିକଟକୁ ପଠାଇବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ସରକାରଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିଛି, ଏବଂ ଖଣ୍ଡ (b) ଠାରୁ ଭିନ୍ନ, ଏହି ଖଣ୍ଡ ବିବାଦ ସହିତ ଜଡ଼ିତ କିମ୍ବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବୋଲି ଦେଖାଯାଉଥିବା କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଏହାର ବ୍ୟାପକ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ନେଇନଥିଲା; ଯାହାଦ୍ୱାରା ଏକ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦକୁ ଏହାର ବିଚାର ପାଇଁ ସରକାରୀ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିକଟକୁ ପଠାଇବା କ୍ଷମତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଉପଯୁକ୍ତ ସରକାର ନିଜେ ବିବାଦର ଏକ ବିଚାରାଧିକାରୀ ପ୍ରେରଣ କରିପାରିବେ ଏବଂ ଏପରି ବିବାଦ ସହିତ ଜଡ଼ିତ କିମ୍ବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଥିବା କୌଣସି ବିଷୟକୁ ଅନ୍ୟତ୍ର ପଠାଇବାର କ୍ଷମତା ସ୍ୱଳ୍ପ ଭାବରେ ଧାରଣ କରିନଥିଲେ । ଏହି ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଫଳାଫଳ ସ୍ୱଳ୍ପ ଭାବରେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଯଦି ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏକ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦର ମୁକାବିଲା କରିବା ସମୟରେ ଏହି ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚି ଯେ ଉକ୍ତ ବିବାଦର ବୈଧ ସମାଧାନ ପାଇଁ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦର ପକ୍ଷ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲେ, ତେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ଡକାଇବା କ୍ଷମତା ଥିଲା; ଏବଂ ଯଦି ଏହିପରି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ହାଜର ହେବାକୁ ଡକାଯାଏ, ତେବେ ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଶେଷରେ ଯେଉଁ ରାୟ ଶୁଣାଇବେ ତାହା ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହେବ । ଯେହେତୁ ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କୁ ଏକ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦରେ ପକ୍ଷ ଭାବରେ ଯୋଡ଼ାଯାଇଥିଲା, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପକ୍ଷଗୁଡ଼ିକର ଅଂଶୀଦାର ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ କି ନୁହେଁ ବୋଲି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିଲା, ଧାରା 18 (b) ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଏହି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ବିନା କାରଣରେ ଡକାଯାଇଥିଲା କି ନାହିଁ ସେ ବିଷୟରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିଜର ମତ ନଥିବୁ କରାଯାଇ ଉଚିତ । ତେଣୁ, ଆମେ ଏହି ମତକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପ୍ରବୃତ୍ତ ଯେ ଶ୍ରୀ ଚାଟାର୍ଜୀ ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ଯଥାର୍ଥ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ଧାରା 18 (b) ଯାହା ମୂଳତଃ ରହିଥିଲା, ଏହା ସ୍ୱୀକାର କରେ ଯେ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦର ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ହାଜର ହେବାକୁ ଡକାଇବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ଏକ ନିହିତ କ୍ଷମତା ରହିଥିଲା । ଏହା ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବରେ ଏହି କ୍ଷମତାର ପରିସରକୁ ନେଇ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଦ୍ଧାପନ କରେ ।

ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ମୁକାବିଲା କରିବା ସମୟରେ, ଗୋଟିଏ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଏବଂ ତାହା ହେଉଛି ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସୀମିତ ଅଧିକାରିତା ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ କି । ଏହାର ଅଧିକାରିତା ହେଉଛି ଧାରା 10 ଅନୁଯାୟୀ ପାରିତ ଏକ ବିଚାରାଧିକାରୀ ପ୍ରେରଣ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଉପଯୁକ୍ତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହାର ନ୍ୟାୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ପଠାଯାଇଥିବା ଏକ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ । ବିଚାରାଧିକାରୀ ପ୍ରେରଣ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ବାହାରକୁ ବାସ୍ତବ ରୂପେ ଯିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଉନ୍ନତ ନୁହନ୍ତି, କାରଣ ଏହା ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ଯେ ବିଚାରାଧିକାରୀ ପ୍ରେରଣ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଏହାର କ୍ଷମତା ଏବଂ ଅଧିକାରିତାର ପରିସରକୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ମାମଲାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଧାରା 10କୁ ମଧ୍ୟ ସମୟ ସମୟରେ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଛି । 1952 ମସିହାର ଅଧିନିୟମ 18 ର ଧାରା 10ରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂଶୋଧନ କରିଥିଲା । ଏହି ସଂଶୋଧନଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଥିଲା ଯେ ଧାରା 10 (1)(d) ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପଯୁକ୍ତ ସରକାରଙ୍କୁ ବିବାଦ କିମ୍ବା ବିବାଦ ସହିତ ଜଡ଼ିତ କିମ୍ବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବୋଲି ମନେ ହେଉଥିବା କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗ, ଏହା ଦ୍ୱିତୀୟ ଅନୁସୂଚୀ କିମ୍ବା ତୃତୀୟ ଅନୁସୂଚୀରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ମାମଲା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଥାଏ, ନ୍ୟାୟ ବିଚାର ପାଇଁ ଏକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ପଠାଇବାକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, ଧାରା 10 (1) (d) ଅନୁଯାୟୀ, ଉପଯୁକ୍ତ ସରକାର ଶିଳ୍ପ

ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀଙ୍କୁ କେବଳ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶିକ୍ଷା ବିବାଦ ନୁହେଁ, ବରଂ ଉଚ୍ଚ ବିବାଦ ସହିତ ଜଡ଼ିତ କିମ୍ବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବୋଲି ଦେଖାଯାଉଥିବା ବିଷୟ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିପାରିବେ। ସେହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ଶିକ୍ଷା ବିବାଦକୁ ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀଙ୍କୁ ପଠାଇବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉପଯୁକ୍ତ ସରକାରୀ କ୍ଷମତାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରାଯାଇଛି ।

ଧାରା 10 (4), ଯାହା ସେହି ସମାନ ସଂଶୋଧନକାରୀ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ଯୋଡ଼ାଯାଇଥିଲା, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ ଯେ ଶିକ୍ଷା ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀଙ୍କର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ବିଚାରାଳୟ ପ୍ରୋରଗା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ବିବାଦ ପ୍ରସଙ୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ରହିବ, ଏବଂ ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଉଚ୍ଚ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ଏହାର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇପାରିବ । ଅନ୍ୟ ଶିକ୍ଷାରେ କହିଲେ, ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିବାଦର କେତେକ ପ୍ରସଙ୍ଗ ବିଚାର ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀଙ୍କୁ ପଠାଯାଇଛି, ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ ଆନୁସଙ୍ଗିକ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ, ଏବଂ ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯେ ଯଦି, ଏପରି ଆନୁସଙ୍ଗିକ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକର ମୁକାବିଲା କରିବା ସମୟରେ, ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀ ଅନୁଭବ କରେ ଯେ ବିଚାରାଳୟ ପ୍ରୋରଗା ପାଇଁ ଯୋଗ ଦେଇନଥିବା କିଛି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଏହା ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯିବା ଉଚିତ, ତେବେ ଏହା ବର୍ତ୍ତମାନ ରହିଥିବା ଧାରା 18 (3) (b) ଅନୁଯାୟୀ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ଆଦେଶ ଦେବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରେ ।

ଧାରା 10 (5) ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପଯୁକ୍ତ ସରକାରଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ଗୋଷ୍ଠୀ କିମ୍ବା ସମାନ ପ୍ରକୃତିର ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ବର୍ଗକୁ ଯୋଡ଼ିବାକୁ ବିଚାରାଳୟ ପ୍ରୋରଗା କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିଛି, ଯଦି ଏହା ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଏ ଯେ ଏହି ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ଏହିପରି ବିବାଦରେ ଆଗ୍ରହୀ କିମ୍ବା ପ୍ରଭାବିତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ, ଯଦି ଶିକ୍ଷା ବିବାଦ ବିଚାର ପାଇଁ ଏକ ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀଙ୍କୁ ପଠାଯାଏ, ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ସରକାରଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଅଞ୍ଚଳରେ ଏପରି ଅନ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଅଛି ଯାହା ଏପରି ବିବାଦ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହେବ କିମ୍ବା ଏଥିରେ ଆଗ୍ରହୀ ହେବ, ଉପଯୁକ୍ତ ସରକାର ସେମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ବିଚାରାଳୟ ପ୍ରୋରଗା ପାଇଁ ଯୋଗ କରିପାରିବେ ଯେତେବେଳେ ବିଚାରାଳୟ ପ୍ରୋରଗା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି, କିମ୍ବା ଉଚ୍ଚ ବିଚାରାଳୟ ପ୍ରୋରଗା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିଚାରଧୀନ ରହିଛି ; କିନ୍ତୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣିତ ଦାଖଲ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଏହିପରି ସଂଯୋଜନା କରାଯାଇପାରିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ, ଯଦି ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ବିଚାରାଳୟ ପ୍ରୋରଗା ପାଇଁ ଯୋଡ଼ାଯାଏ, ତେବେ ଶିକ୍ଷା ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀ ଧାରା 18 (3) (ଖ) ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ସେମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ହାଜର ହେବାକୁ ଡକାଇ କରିପାରିବେ ।

ଧାରା 18 (b) ଯାହା ସହିତ ଆମେ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲୁ, ତାହା ମଧ୍ୟ 1956 ମସିହାର ଅଧିନିୟମ 36 ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ ହୋଇଛି, ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହାକୁ ପୁନଃ କ୍ରମାଙ୍କିତ କରାଯାଇଛି । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଧାରା 18 (b) ବର୍ତ୍ତମାନ ଧାରା 18 (3) (b)ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଛି । ଧାରା 18 (3) ଅନୁଯାୟୀ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷା ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣିତ ଯାହା ବଳବତ୍ତର ହୋଇଛି ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହେବ :

- (କ) ଶିକ୍ଷା ବିବାଦର ସମସ୍ତ ପକ୍ଷ;
- (b) ବିବାଦର ପକ୍ଷ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ହାଜର ହେବାକୁ ଡକାଇ କରାଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ପକ୍ଷ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀ ଏହି ମତକୁ ନଥିଲୁକ୍ତ ନ କରନ୍ତି ଯେ ସେମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ କାରଣ ଦିନା ତକା ଯାଇଥିଲା ।

ଧାରା 18(3)(b) ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଭୌତିକ ଶକ୍ତି ଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ସେହି ସମାନ ଯେମିତି ସେମାନେ ମୂଳତଃ ଧାରା 18 (b)ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲେ , ଏବଂ ତେଣୁ, ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାରା 18 (b) ଅଧୀନରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇପାରୁଥିବା ନିହିତ କ୍ଷମତା ବର୍ତ୍ତମାନ ଧାରା 18 (3) (b) ଅଧୀନରେ ଏହା ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରିବ । ଯଦି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଭାବନ୍ତି ଯେ ଯେଉଁ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଏହା ସମ୍ମୁଖରେ ହାଜର ହେବାକୁ ଡକାଯାଇଥିଲା ସେମାନଙ୍କୁ ଉଚିତ କାରଣ ବିନା ଡକାଯାଇଥିଲା, ତେବେ ଏହା ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିଜର ମତ ଅଭିଲିଖିତ କରିପାରିବ ଏବଂ ତା 'ପରେ ଏହା ଯେଉଁ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଘୋଷଣା କରିବ ତାହା ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହେବ ନାହିଁ ।

ଧାରା 18 (3) (b) ରେ ସୂଚିତ କ୍ଷମତାର ପ୍ରଭାବ ବିଷୟରେ ପ୍ରଶ୍ନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କଲେ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଏହି କ୍ଷମତା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ବିଚାରାଳୟ ପ୍ରୋରଣ ପାଇଁ ପରିସରକୁ ବସ୍ତୁଗତ ଭାବରେ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇପାରିବ, କାରଣ ମୂଳତଃ ଏକ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦର ମୁକାବିଲା କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଅଧିକାରୀତା କେବଳ ଧାରା 10 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଉପଯୁକ୍ତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ବିଚାରାଳୟ ପ୍ରୋରଣ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥାଏ । ବିଚାରାଳୟ ପ୍ରୋରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ବିବାଦ ବ୍ୟତୀତ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଯାହା ବିଚାର କରିପାରିବେ, ତାହା କେବଳ ଉକ୍ତ ବିବାଦଗୁଡ଼ିକର ଆନୁସଙ୍ଗିକ ବିଷୟ; ଏବଂ ଏହା ଧାରା 18 (3) (b) ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର ନିହିତ କ୍ଷମତାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଏହା ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ବିଚାରାଳୟ ପ୍ରୋରଣ ପାଇଁ ଯୋଡ଼ିବାର ନିହିତ କ୍ଷମତା ଉପରେ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବରେ କିଛି ସ୍ପଷ୍ଟ ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥାଏ । ଯଦି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ବିଚାରାଳୟ ପ୍ରୋରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ନାମିତ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦର ଏକ ପକ୍ଷ ନିୟୁତ୍ତିଦାତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ କିମ୍ବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଭାବରେ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରେ ନାହିଁ, ତେବେ ଏହା ଆଦେଶ ଦେଇପାରେ ଯେ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଯୋଗଦେବା ଉଚିତ ଯେଉଁମାନେ ଏହିପରି ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ କରନ୍ତି । ଯଦି ଏକ ବିଚାରାଳୟ ପ୍ରୋରଣ ପାଇଁ ନାମିତ ନିୟୁତ୍ତିଦାତା ନିୟୁତ୍ତିଦାତାଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରନ୍ତି ନାହିଁ, ତେବେ ନିୟୁତ୍ତିଦାତାଙ୍କ ଅଙ୍ଗୀକାରରେ ଆଗ୍ରହୀ ଥିବା ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଯୋଗ ଦେଇପାରନ୍ତି । ସେହିଭଳି, ଯଦି ବିଚାରାଳୟ ପ୍ରୋରଣ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ସଂଘଗୁଡ଼ିକ ଅଙ୍ଗୀକାରପତ୍ରରେ ସମସ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରନ୍ତି ନାହିଁ, ତେବେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଆବଶ୍ୟକ ମନେ କରୁଥିବା ଅନ୍ୟ ସଂଘଗୁଡ଼ିକୁ ସାମିଲ କରିବାକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରହିପାରେ । ନ୍ୟାୟ ବିଚାରକୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ପକ୍ଷର ସଂଯୋଜନ ଆବଶ୍ୟକ କି? ଭଳି ବିଶ୍ଳେଷଣ ସର୍ବଦା ବାଞ୍ଛନୀୟ । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ, ମୂଲ୍ୟାୟନ ଭଲ ହେବ, ପକ୍ଷର ଅଣ-ସଂଯୋଜକ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ପ୍ରଭାବହୀନ ଏବଂ ଅପ୍ରୟୋଗଯୋଗ୍ୟ କରିବ କି? ଏହି ପରୀକ୍ଷଣକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଯୋଡ଼ିବାରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ନିହିତ କ୍ଷମତା ସୀମିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ମାଡ୍ରାସ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦୁଇଟି ସୂଚିତ ହୋଇଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ବିଚାର କରିଛନ୍ତି । *ମାଡ୍ରାସ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ଟ୍ରାନ୍ସମିସନ୍ (1904) ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, ମାଡ୍ରାସ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ(1)* ରେ ବନ୍ଧକ ରଣପତ୍ର ଧାରକଙ୍କ ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନିୟୁତ୍ତି ଗ୍ରହଣୀତା *ପି. ଜି. ବ୍ରହ୍ମ* ମାମଲାରେ ଉକ୍ତ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଖଣ୍ଡପୀଠ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଧାରା 18 (b) ଆବଶ୍ୟକ ନିହିତାର୍ଥ ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ପକ୍ଷ ସାମିଲ ପାଇଁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ । ଏହା ଆବଶ୍ୟକ କିମ୍ବା ଉପଯୁକ୍ତ ପକ୍ଷ ସାମିଲ କରିପାରେ । ସେ ନିୟୁତ୍ତିଦାତା କିମ୍ବା କର୍ମଚାରୀ ହେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ସେହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାମଲାରେ, ସାମିଲ ହୋଇଥିବା ପକ୍ଷଟି ଗ୍ରାହୀ ଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା ଯେ ଯଦି ଗ୍ରାହୀଙ୍କୁ ବିଚାରାଳୟ

(1) A.I.R. 1954 Mad. 369

ପ୍ରେରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଏକ ପକ୍ଷ ଭାବରେ ସାମିଲ କରାଯାଇନାହିଁ, ତେବେ ନ୍ୟାୟ ବିଚାର ନିଜେ ପ୍ରଭାବହୀନ ହୋଇଯିବ । ରାୟ ଦ୍ଵାରା ବ୍ୟବହୃତ ଶବ୍ଦରେ, ସାମିଲ ହୋଇଥିବା ପକ୍ଷ ଜଣେ ବାହାର ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ନିଃସ୍ଵାର୍ଥପର ଦର୍ଶକ ନୁହଁନ୍ତି, ବରଂ ଜଣେ ଗ୍ରାହୀ ଯିଏ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସମ୍ମୁଖରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସହିତ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଜଡ଼ିତ ଥିଲେ ଏବଂ ଯାହାର ଉପସ୍ଥିତି ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ, ବୈଧ ଏବଂ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନୀୟ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ।

ରାଧାକୃଷ୍ଣ ମିଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ପିଲାମେଡ୍, କୋଏମ୍ବାଟୁର ଡି. ଟି. ବନାମ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଶିକ୍ଷା ତ୍ରିବ୍ୟୁତାଳ, ମାଡ୍ରାସ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ(¹) ମାଡ୍ରାସ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଏକକ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ପୂର୍ବ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଅନୁସରଣ କରିଥିଲେ, ଯଦିଓ ଏହି ମାମଲାରେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ତକାଯାଇଥିବା ଏକ ପକ୍ଷକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅଧିନିୟମ 10 (5) ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ପାଇଁ ସାମିଲ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅନିଲ କୁମାର ଉପାଧ୍ୟାୟ ବନାମ ଭି. ପି. କେ. ସରକାର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ(²) ମାମଲାରେ, କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଜଣେ ବିଦ୍ଵାନ ଏକକ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ସମାନ ମତକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଭବିଷ୍ୟନ୍ତ ପାଣ୍ଠିର ନ୍ୟାସୀ, ଯାହାଙ୍କୁ ମୂଳତଃ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ପାଇଁ ସାମିଲ କରାଯାଇନଥିଲା, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ଵାରା ତକାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଥିଲେ ଯେ ନ୍ୟାସୀଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଏହି ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିରର୍ଥକ ହୋଇପାରେ । ଏହି ସବୁ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ନଜରକୁ ଆସିବ, ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅତିରିକ୍ତ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ତକାଯାଇ ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ନିହିତ କ୍ଷମତା କେବଳ ସେହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ସୀମିତ ଯେଉଁଠାରେ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ଏବଂ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଏବଂ ଲାଗୁ କରିବା ପାଇଁ ଏପରି ସାମିଲ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଛି । ଏପରି କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣର ପରିସରକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରିବା ଏବଂ ଯେଉଁ ବିଷୟ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣର ବିଷୟ ନୁହେଁ ଏବଂ ଯେଉଁ ବିବାଦ ପଠାଯାଇଛି, ତା 'ସହିତ ଆନୁସଙ୍ଗିକ ନୁହେଁ, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଆଣିବା ପାଇଁ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଏହା ଆମକୁ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଆଡ଼କୁ ନେଇଯାଏ ଯେ ଶିକ୍ଷା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସମ୍ମୁଖରେ ବର୍ତ୍ତମାନର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ମେସର୍ସ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଷ୍ଟିଲ ଲିମିଟେଡ୍ ଏକ ଆବଶ୍ୟକ ପକ୍ଷ ବୋଲି ଆବେଦନକାରୀ ଯୁକ୍ତି କରିବା ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ କି ଏବଂ ତେଣୁ ଏହାକୁ ଏହିପରି ସାମିଲ କରାଯିବା ଉଚିତ । ମେସର୍ସ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଷ୍ଟିଲ ଲିମିଟେଡ୍ ଏକ ଆବଶ୍ୟକ ପକ୍ଷ ବୋଲି ଶ୍ରୀ ଚାଟାର୍ଜୀ ତାଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ସମର୍ଥନ କରି ଦୁଇଟି ଯୁକ୍ତି ଉଠାଇଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମ ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ଯଦି ଏହା ଶେଷରେ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ମେସର୍ସ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଷ୍ଟିଲ ଲିମିଟେଡ୍ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତିର ଫଳସ୍ଵରୂପ, ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବର୍ଷର ଅଧିକାର ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କର ଦାବି କରିବା ଭଲ ଭାବରେ ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇଛି, ତେବେ ଉକ୍ତ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଦାୟିତ୍ଵ ଉକ୍ତ ସଂସ୍ଥା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ନୁହେଁ । ଶ୍ରୀ ଚାଟାର୍ଜୀଙ୍କ ମତରେ, ଆବେଦନକାରୀ ହେଉଛି ରାଉରକେଲା ଠାରେ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠାକରଣ ଏବଂ ସିଭିଲ୍ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ କାର୍ଯ୍ୟ ନିଷ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା କେବଳ ଏକ ସାହସିକ ଉଦ୍ୟମ ନିମନ୍ତେ ଗଠିତ ଏକ ସଂସ୍ଥା; ମେସର୍ସ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଷ୍ଟିଲ ଲିମିଟେଡ୍ ଏହାର ଏକେଣ୍ଟ ଭାବରେ ଉକ୍ତ ସଂସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା ନିୟୋଜିତ ହୋଇଛି ଏବଂ ସେ ନେଇ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଛି । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଚାଟାର୍ଜୀ ଅଧିକାର ପାଇଁ ତାଙ୍କ ନିବେଦନକୁ ସମର୍ଥନ କରି ଏହି ରାଜିନାମାର କେତେକ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଧାରାକୁ ଆମକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ, ଯଦି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରମାଣିତ ହୁଏ, ତେବେ ଏହା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନୁହେଁ ବରଂ ମେସର୍ସ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଷ୍ଟିଲ ଲିମିଟେଡ୍ ହେବ । ଆମେ ଏହି ଯୁକ୍ତିର ଗୁଣବତ୍ତା ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଉ ନାହିଁ, କାରଣ ଆମେ ସବୁଠାରୁ ଯେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଚୁକ୍ତିର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଧାରାଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଶ୍ରୀ ଚାଟାର୍ଜୀଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ଭଲ ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ତାହା ମେସର୍ସ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଷ୍ଟିଲ ଲିମିଟେଡ୍‌କୁ ଧାରା 18 (3) (b)

(¹) A.I.R. 1954 Mad. 606.
(²) A.I.R. 1961 Cal. 60

ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଆବଶ୍ୟକ ପକ୍ଷ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ବିବାଦ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଏହାର ଅଭିଯୁକ୍ତ ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ ବିବାଦ ସୃଷ୍ଟି କରେ ଏବଂ ଏପରି ବିବାଦ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ ହେବ ଯାହା ଏହାର ନ୍ୟାୟ ବିଚାର ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ପଠାଯାଇଛି ।

ଶ୍ରୀ ଚାଟାର୍ଜୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ମେସର୍ସ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଷ୍ଟିଲ ଲିମିଟେଡ୍ ଏକ ଆବଶ୍ୟକ ପକ୍ଷ କାରଣ ଏହା ହେଉଛି ଉଚ୍ଚ ସଂସ୍ଥା ଯାହା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ନିୟୁକ୍ତିଦାତା, ଆବେଦନକାରୀ ନୁହେଁ । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, ଏହି ଯୁକ୍ତି କରାଯାଏ ଯେ ଯଦିଓ ଆବେଦନକାରୀ ଏହି ଭାବରେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ନିୟୋଜିତ କରିଥିଲେ ଯାହାକୁ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଘ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ଵ କରେ, ଆବେଦନକାରୀ ଏହାର ମୁଖ୍ୟ ଏଜେଣ୍ଟ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଦ୍ଵାରା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ପଠାଯାଇଥିବା ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ, ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ମୁଖ୍ୟ, ଯଥା, ମେସର୍ସ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଷ୍ଟିଲ ଲିମିଟେଡ୍ ଏକ ପକ୍ଷ ଭାବରେ ସାମିଲ କରାଯିବା ଉଚିତ । ଏହି ତର୍କର ମୁକାବିଲା କରିବା ସମୟରେ, ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଘର ମାମଲାକୁ ବିରୋଧ କରନ୍ତି ନାହିଁ ଯେ ଶ୍ରମିକମାନେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଏହି ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ନିୟୁକ୍ତିଦାତା କିଏ ତାହା ବିଚାର କରିବାକୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରିବା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପାଇଁ ଉନ୍ନତ ହୋଇଥାନ୍ତା ଏବଂ ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥାଇପାରେ । ନିୟୁକ୍ତିଦାତା କିଏ ସେ ବିଷୟରେ ପ୍ରଶ୍ନ ସ୍ଥିର କରାଯିବା ଉଚିତ ବୋଲି ଯେଉଁଠାରେ ଉପଯୁକ୍ତ ସରକାର ଚାହାଁନ୍ତି, ସେହିଠାରେ ଏହା ସାଧାରଣତଃ ବ୍ୟାପକ ଶବ୍ଦରେ ଏକ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ଦେଇଥାଏ ଏବଂ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ପାଇଁ ପକ୍ଷ ଭାବରେ ନିୟୁକ୍ତିଦାତା ବୋଲି ଅଭିଯୋଗ ହେଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଏପରି ଏକ ମାର୍ଗ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇନାହିଁ, ଏବଂ ତେଣୁ, ଏହା ବିଚାର କରିବା ସମ୍ଭବ ହେବ ନାହିଁ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ମେସର୍ସ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଷ୍ଟିଲ ଲିମିଟେଡ୍ ମଧ୍ୟରେ ନିୟୁକ୍ତିଦାତା କିଏ, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦର ଏକ ଆନୁସଙ୍ଗିକ ପ୍ରଶ୍ନ ଯାହା ଧାରା 10 (1) (ଘ) ଅନୁଯାୟୀ ସୂଚିତ ହୋଇଛି । ଏହି ବିବାଦ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ମେସର୍ସ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଷ୍ଟିଲ ଲିମିଟେଡ୍ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବାଦ ଏବଂ ଏହାକୁ କୌଣସି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଆନୁସଙ୍ଗିକ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଏବଂ ତେଣୁ, ଆମେ ଭାରୁଛୁ ଯେ ମେସର୍ସ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଷ୍ଟିଲ ଲିମିଟେଡ୍ ଏକ ଆବଶ୍ୟକ ପକ୍ଷ ଯାହା ଧାରା 18 (3) (b) ଅନୁଯାୟୀ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ନିହିତ କ୍ଷମତା ଅଧୀନରେ ସାମିଲ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ତକାଯାଇପାରିବ, ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ଯଥାର୍ଥ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ଆଧାର ମଧ୍ୟ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ ।

ପରିଣାମ ହେଉଛି, ଯଦିଓ ଆମେ ଶ୍ରୀ ଚାଟାର୍ଜୀଙ୍କ ଏହି ତର୍କକୁ ସ୍ଵୀକାର କରୁଛୁ ଯେ ଧାରା 18 (3) (b) ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଯୋଡ଼ିବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ତକାଯାଇବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣରେ ଏକ ନିହିତ କ୍ଷମତାର ଅସ୍ତିତ୍ଵକୁ ସ୍ଵୀକାର କରେ, ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, କାରଣ ନିହିତ କ୍ଷମତାର ସୀମିତ ପ୍ରକୃତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ମେସର୍ସ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଷ୍ଟିଲ ଲିମିଟେଡ୍ ଧାରା 18 (3) (b) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବଶ୍ୟକ ପକ୍ଷ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ ବିଫଳ ହୁଏ ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଖାରଜ ହୋଇଛି ।

ଆବେଦନ ଖାରଜ ହୋଇଛି ।

ଅସ୍ଵୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦିକା: ତପସ୍ଵିନୀ ବିଶ୍ଵାଳ
ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଓଡ଼ିଶା